

SLUTRAPPORT
Ärende Nr: NV-04516-16

SLUTRAPPORT: INMÄTNING AV OMRÅDESSKYDDSGRÄNSER - PILOTPROJEKT

Inledning

Denna rapport syftar till att sammanfatta och dra slutsatser för ”Inmätning och utstakning av områdesskyddsgränser – pilotprojekt” som är ett projekt inom ramarna för myndighetssamverkan mellan Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen.

I rapporten kommer såväl genomförandet av pilotprojektet som utfallet i form av upprättad organisation och rutiner för Skogsstyrelsens kommande arbete att beskrivas. Rutiner och utvärdering kommer i detalj att redovisas i bilagor medan kortare slutsatser presenteras i denna rapport.

Parallellt med detta arbete har Naturvårdsverket bedrivit ett arbete med översyn av den vägledning som styr Naturvårdsverkets, Länsstyrelsernas, Skogsstyrelsens och Lantmäteriets arbete i samband med inmätning av områdesskyddsgränser. De resultat och frågeställningar som uppkommit inom ramen för arbetet med pilotprojektet har använts vid framtagandet av den nya vägledningen. Naturvårdsverket har också haft diskussioner med Lantmäteriet om hur hantering av fastighetsutredning, leverans av kvalitetshöjande data efter inmätning och möjligheter till erfarenhetsspridning ska utföras. Skogsstyrelserna har inom ramarna för pilotprojektet haft en roll som remissinstans i detta arbete.

Sammanfattning

Pilotprojektet – Inmätning av områdesskyddsgränser har pågått från september 2016 till och med mars 2017. Pilotprojektet har bedrivits i fyra län, Norrbotten, Västerbotten, Västra Götaland och Blekinge. Under projekttiden har beskrivningar av arbetsgång, utförande, efterarbete och administration tagits fram. Delar av dessa är beskrivna som rutiner och andra som handledningar för utförarna och beskriver arbetsmomenten i detalj.

Vid inmätningsverksamheten har många av de problem som i förväg förväntats uppstått. Problemen kan grovt delas in i två kategorier, dels mätteknik och dels inmätning av gränser som sammanfaller med fastighetsgräns. De tekniska

problemen härrör framförallt från bristande uppkoppling mot Lantmäteriets tjänst SWEPOS och bristande satellitmottagning. Gränsproblematiken omfattar svårigheter att återfinna och identifiera fastighetsgränser, detta är något som genomsyrar hela projektet och även kommer att påverka kommande verksamhet tills ett arbetssätt för att hantera detta har utarbetats. Frågan är tvådelad och gäller utöver hantering av fastighetsgränser inom Skogsstyrelsen även Lantmäteriet då de tar emot leverans av kvalitetshöjande data för uppdatering av den digitala registerkartan (DRK). Utöver detta måste arbetssätt tas fram för att samordna inmätningen av reservatsgränser med den fastighetsbildning som i vissa fall blir aktuell då Naturvårdsverket äger fastigheter inom reservatsområdena.

Skogsstyrelsens ordinarie system för tidsredovisning och fakturering är inte anpassade för tidsredovisning med löpande månadsfakturering. Inom pilotprojektet har en administrativ rutin för fakturering tagits fram som beskriver hur månadsvis fakturering och uppföljning hanteras i verksamheten.

Utöver ovan så har en organisationsstruktur för verksamheten tagits fram för att förtydliga beslutsgången samt hur behov av stöd m.m. hanteras.

Innehåll

1. Bakgrund	4
1.1. Projektets syfte och genomförande	4
1.2. Projektets organisation	4
1.3. Projektets strategi	5
2. Organisation och administration som resultat av pilotprojektet	5
2.1. Skogsstyrelsens organisation efter pilotprojektet	5
2.2. Skogsstyrelsens administrativa rutiner	6
2.3. VIC Natur	6
3. Inmätning	7
3.1. Analys av inmätningens verksamheten i pilotprojektet	7
4. Hantering av fastighetsgränser och samordning med Lantmäteriet	8
4.1. Hantering av fastighetsgränser vid inmätning	8
4.2. Samordning mellan Skogsstyrelsen och Lantmäteriet	9
5. Synpunkter från Länsstyrelserna	10
5.1. Sammanfattning av länsstyrelsernas synpunkter på pilotprojektet	10
6. Ekonomi	11
6.1. Skogsstyrelsens ekonomiska förutsättningar	11
6.2. Ekonomiska slutsatser	11
7. Slutsummering	12
8. Bilagor	13

1. Bakgrund

1.1. Projektets syfte och genomförande

Syftet med pilotprojektet var att fastställa organisation, rutiner och arbetssätt för ett effektivt utförande när uppdraget övergår från pilotprojekt till löpande utförande av inmätning av områdesskyddsgränser.

Inom pilotprojektet har metodutveckling, framtagande av vägledningar och administrativa rutiner, kompetensutveckling och informationsspridning genomförts inom rollen för projektledning i pilotprojektet. Inmätning av ett 20-tal objekt har också skett inom pilotprojektet för att testa arbetssätt och teknisk utrustning vid praktiskt arbete.

1.2. Projektets organisation

I projektet har rollerna styrgrupp, projektledning, projektgrupp och fältgrupp deltagit på olika nivåer. De olika rollerna presenteras nedan.

Styrgrupp: **Maria Tiricke**, Naturvårdsverket (Ordförande)
Rikard Jansson, Naturvårdsverket (Beställare)
Johan Jannert, Länsstyrelsen V. Götaland
Per Hallgren, Skogsstyrelsen

Styrgruppen har haft till uppgift att följa projektets utveckling och vara stödjande och beslutande i frågor av sådan karaktär att de inte kunnat beslutas av projektorganisationen i övrigt.

Projektledning: **Peter Eriksson**, Skogsstyrelsen
Karin Marklund, Naturvårdsverket

Projektledningen har lett och samordnat arbetet. Projektledningen är de som kommunicerat med styrgrupp och ledning inom respektive organisation. Projektledningen har ansvarat för utbildning, information/kommunikation inom projektet. Projektledare på Skogsstyrelsen har även haft ansvar för ekonomi och fakturering inom projektet.

Projektgrupp: **Christoffer Olofsson**, Skogsstyrelsen (kontakt BD-län)
Robert Sandberg, Länsstyrelsen (kontakt BD-län)
Peter Eriksson, Skogsstyrelsen (kontakt AC-län)
Henrik Sporrang, Länsstyrelsen (kontakt AC-län)
Jenny Morgansson, Skogsstyrelsen (kontakt O-län)
Örjan Nilsson, Länsstyrelsen (kontakt O-län)
Fredric Ragnarsson, Skogsstyrelsen (kontakt K-län)
Åke Widgren, Länsstyrelsen (kontakt K-län)

Projektgruppen har varit den kommunicerande kanalen mot projektledningen vid utförande av fältarbetet men har också funktionen som referensgrupp vid framtagande av rutiner och vägledningar och även i framställandet av denna slutrapport.

Fältgrupp: **Jan-Erik Bragfors**, Skogsstyrelsen, Norra Norrbottens distrikt
Håkan Falk, Skogsstyrelsen, Södra Norrbottens distrikt
Emil Öhman, Skogsstyrelsen, Södra Norrbottens distrikt
Ingemar Brännström, Skogsstyrelsen, Skellefteå distrikt
Camilla Göthesson, Skogsstyrelsen, Södra Lapplands distrikt
Mats Lantto, Skogsstyrelsen, Umeå distrikt
Ingemar Strid, Skogsstyrelsen, Skaraborg-Fyrbodals distrikt
Tobias Johansson, Skogsstyrelsen, Skaraborg-Fyrbodals distrikt
Jenny Morgansson, Skogsstyrelsen, Göteborgs distrikt
Per-Olof Carlsson, Skogsstyrelsen, Göteborgs distrikt
Johan André, Skogsstyrelsen, Blekinges distrikt
Robert Sunesson, Skogsstyrelsen, Blekinges distrikt

Fältgruppen har testat och utvärderat teknik och arbetssätt i fält samt utvärdering av denna verksamhet inför fastställande av rutiner för arbetssätt.

1.3. Projektets strategi

Strategin i projektet har varit att till så stor del som möjligt återanvända befintliga rutiner/mallar från tidigare samverkan mellan Naturvårdsverket, Länsstyrelserna och Lantmäteriet men anpassa dessa till de förutsättningar som finns för Skogsstyrelsens verksamhet. Detta för att uppnå en hög grad av kostnadseffektivitet samtidigt som den nya organisationen förblir så lik den föregående som möjligt för att skapa minsta möjliga påverkan på andra berörda aktörer, t ex Länsstyrelserna.

2. Organisation och administration som resultat av pilotprojektet

2.1. Skogsstyrelsens organisation efter pilotprojektet

Skogsstyrelsen har i utformningen av sin organisation utgått från hur Lantmäteriets organisation har sett ut och kompletterat med de funktioner som har visat sig vara nödvändiga under pilotprojektets gång.

Inom pilotprojektet har bemanningen dimensionerats på en nivå så att tillräckligt många mätningar har kunnat utföras men även för att testa hur bemanningen behöver dimensioneras för att möta de behov som uppstått efter att Lantmäteriet avslutat inmättningsverksamheten. Planen är att ordinarie verksamhet, när den påbörjas, kommer att starta upp med viss försiktighet för att se till att kvalitén på inmättningsverksamheten säkras innan inmätning sker i större skala.

Huvudstrukturen för Skogsstyrelsens organisation är att projektet leds av en nationell projektledare som till stöd i sitt arbete vid behov får hjälp av

regionernas uppdragschefer där specifikt en av dessa tre personer är utsedd att särskilt stötta projektet.

Utöver projektledaren har Skogsstyrelsen utsett länskontaktpersoner på samma sätt som Lantmäteriet har gjort, dessa presenteras i bilaga 1.

Skogsstyrelsen arbetar normalt utifrån ett regions- eller enhetsperspektiv vilket inte är optimalt anpassat för nationella projekt såsom detta. Inom ramen för pilotprojektet har man därför inom Skogsstyrelsen fört diskussioner om hur ledning och styrning samt ansvaret för de olika rollerna i projektet ska fungera.

Generellt kan sägas att projektledare och länskontaktpersoner ansvarar för, och följer upp, verksamheten medan linjeorganisationen, d.v.s. distrikten där inmättningsresurserna jobbar är de som prioriterar och ansvarar för bemanning och utförande av inmättningsverksamheten. Utöver detta så finns stöttning för såväl ekonomiska- och tekniska frågor samt för frågeställningar som berör det praktiska utförandet.

Skogsstyrelsens organisation presenteras i bilaga 2.

2.2. Skogsstyrelsens administrativa rutiner

Inom ramen för pilotprojektet har Skogsstyrelsen behövt se över sina administrativa rutiner då uppdraget har ett annat faktureringsintervall än Skogsstyrelsen normalt arbetar med.

I normalfallet lägger Skogsstyrelsen upp varje beställt uppdrag som ett eget projekt i affärssystemet Sälgen och där delfaktureras eller slutfaktureras uppdrag i samråd med kunden. I uppdraget mot Naturvårdsverket så kommer inte varje reservat att läggas upp som ett eget projekt utan samtliga inmättningsuppdrag kommer att redovisas på samma huvudprojekt.

Utifrån detta har personliga dagböcker för tidsredovisning där koppling till respektive inmättningsuppdrag och län upprättats och det är även dessa som ligger till grund för den månadsvisa faktureringen som sammanställs av projektledaren.

I samband med upprättande av underlag för fakturering så kommer uppföljning av redovisad tid att göras. Detta kommer att ske månadsvis och inledningsvis på såväl enhets- som individnivå.

Den administrativa rutinen för redovisning och fakturering presenteras i bilaga 3.

2.3. VIC Natur

Skogsstyrelsen, och Länsstyrelserna, har under pilotprojektet jobbat med beställningar och leveranser i VIC Natur för att testa och utvärdera detta arbetssätt.

Genom att använda VIC Natur för beställningar och som kommunikationskanal av dokumentation som kan kopplas till de aktuella inmätningsobjekten så säkras att alla parter har samma information. Detta förutsätter dock att VIC Natur kan hantera bilagda dokument av alla filtyper och bilagor i tillräcklig mängd. Det förutsätter också att bilagor kan läggas till en beställning i efterhand, då beställning redan är skickad. I de fall då information skickas som bilagor är det önskvärt att handläggaren på Länsstyrelsen skriver en kommentar om detta så inget missas då inmätningen påbörjas.

Funktionerna med beställning, utdelning och hantering av status i VIC Natur har bedömts fungera bra men ett önskemål om möjlighet att söka ärenden per län eller kommun i formuläret har framkommit. Ytterligare en komplettering som skulle vara bra är att uppgifter om vilket län respektive kontaktperson på Skogsstyrelsen ansvarar för läggs till i beställningsformuläret för att undvika att beställningarna skickas till fel person på Skogsstyrelsen.

Leverans av resultatet från utförd inmätning har endast testats i några fall och har upplevts som något krångligt men med hjälp av Metrias support så har problemen kunnat lösas. Ett problem som uppmärksammats är hantering av multigeometrier vid leverans då VIC Natur inte accepterat dessa trots att denna typ av fil har hämtats ut från VIC i samband med uppstart av inmätningen.

De synpunkter som har inkommit under pilotprojektets gång kommer samlas in och tas med som ändringsönskemål för uppdatering av VIC Natur under året.

3. Inmätning

3.1. Analys av inmätningens verksamheten i pilotprojektet

I pilotprojektet har ett omfattande test av inmätning och utstakning av reservatsgränser bedrivits med syftet att identifiera möjligheter och svårigheter med inmätningens arbetet. Ytterligare ett syfte har varit att utvärdera den beskrivning av arbetsrutiner som togs fram av projektledningen tidigt i pilotprojektet. Resultaten från testerna har dels använts som inspel till arbetet med översyn av arbetssätt och vägledning som bedrivits parallellt med pilotprojektet och dels syftat till att ge underlag för anpassning av den befintliga arbetsrutinen för inmätning.

Generellt kan sägas att utvärdering av den tekniska utrustningen inte resulterat i några överraskningar. Utrustning har vid god mottagning av satellitsignal och signal för korrigerande haft hög noggrannhet och i hög grad motsvarat de krav som ställs på inmätning av denna typ.

Det har också visat sig att systemet har vissa brister som i första hand beror på bristande täckning på mobilnätet för mottagande av korrektionssignal vilket gett bristande mätnoggrannhet. Detta var en känd problematik i samband med uppstarten av pilotprojektet. Det som inte var lika känt var oförutsägbarheten i denna brist. Flera av de som jobbat i pilotprojektet vittnar om brister där man i

förväg trots att mottagning av korrektionssignal borde varit bra men där det varit svårt att uppnå en hög mätnoggrannhet. Även det omvända förekommer.

Det finns ett flertal kända lösningar för dessa tekniska brister och Skogsstyrelsen har jobbat och kommer fortsätta jobba med att testa och utvärdera dessa. På grund av bristande leveranser från Skogsstyrelsens leverantör av den tekniska utrustningen har dock testerna försenats.

Testerna av arbetsätt vid utförande av inmätning har resulterat i att en tydligare instruktion för arbetsgången med inmätning från uppstart till upprättande av leveransdokument tagits fram. Arbetsgången presenteras i bilaga 4.

En aspekt som har visat sig vara svårare att hantera än vad Skogsstyrelsen initialt trodde var de fall då områdesskyddsgränser sammanfaller med fastighetsgränser. Att frågan var komplicerad anades tidigt i pilotprojektet och diskussioner internt, med Naturvårdsverket och mellan Naturvårdsverket och Lantmäteriet har varit minst sagt intensiva.

Slutsatsen är att vi i samband med pilotprojektets avslutande inte har någon slutgiltig lösning på denna fråga. Klart är dock att mer kompetensutveckling krävs inom Skogsstyrelsens organisation, bland annat vad gäller arkivutredning och tolkning av gamla lantmäteriakter och kartor. Även rutiner och arbetsätt behöver tas fram för att säkerställa att dessa frågor hanteras på ett effektivt och rättssäkert sätt. Hur denna fråga hanteras vidare framgår i avsnitt 4 nedan.

En mer utförlig analys av pilotprojektets fälttest presenteras i bilaga 5.

4. Hantering av fastighetsgränser och samordning med Lantmäteriet

4.1. Hantering av fastighetsgränser vid inmätning

Som nämns i kapitel 3 så återstår fortfarande en hel del arbete med hur hanteringen av de områdesskyddsgränser som sammanfaller med fastighetsgränser ska ske.

Tanken är att Skogsstyrelsen i samband med inmätningen även ska mäta in de befintliga fastighetsgränser som sammanfaller med områdesskyddsgränsen för inleverans av mätdata till Lantmäteriet för uppdatering och kvalitetsförbättring i DRK. Skogsstyrelsen bör också kunna göra gränsutvisningar i de fall där fastighetsgränserna är korrekta men svåra att hitta i fält.

Anledning till att inmätning av befintliga fastighetsgränser anses vara nödvändig är att kvaliteten på gränserna i DRK ofta är låg och det är av stor vikt att fastighetsgränserna och områdesskyddsgränserna håller samma kvalitet och sammanfaller även i kartan. För att Skogsstyrelsen ska få leverera inmätningsdata till Lantmäteriet för uppdatering av DRK ställs dock vissa krav på arbetsätt och mätkvalitet, vilka dessa kommer att vara är ännu inte fastställt varför detta arbetsätt inte har kunnat testas inom ramen för pilotprojektet. Som

en förberedelse för arbetet har dock leverans av de data som enkelt kan levereras till Lantmäteriet tagits fram och skickats över till Lantmäteriet för vidare diskussion. Denna fråga diskuteras vidare av Naturvårdsverket och Lantmäteriet där Skogsstyrelsen fungerar som remissinstans.

I det fall en områdesskyddsgräns sammanfaller med en fastighetsgräns måste man med säkerhet veta att rätt gräns mäts in. Detta kräver ofta att inmätning av gränsen föregås av en arkivutredning. Denna kompetens besitter inte Skogsstyrelsen idag och Lantmäteriet har meddelat att man inte kan tillhandahålla denna service inom ramen för det uppdrag de har vad gäller fastighetsutredningar. Även här förs en diskussion mellan Naturvårdsverket och Lantmäteriet om hur denna fråga kan lösas, t ex om Lantmäteriet kan bistå med kompetensutveckling till Skogsstyrelsens personal och hur Skogsstyrelsen kan få tillgång till Lantmäteriets arkiv. Skogsstyrelsen tittar också på möjligheten att själva anställa personal med den kompetens som behövs för att t.ex. ta fram arkivutredningar

För att lösa frågan under en övergångsperiod arbetar man med att inom ramen för översynen av vägledningsdokument etc. ta fram checklistor och steg-för-steg beskrivningar, för framtagande av arkivunderlag inför inmätning av fastighetsgränser. Skogsstyrelsen kommer dock att utföra inmätning av både fastighetsgränser och områdesskyddsgränser även utan detta underlag för att verksamheten inte helt ska stanna upp i väntan på att denna fråga ska lösas.

Detta kommer att ske på så sätt att Skogsstyrelsen mäter in bestämmelsegränserna och utför gränsutvisning och inmätning av de fastighetsgränser där gränserna går att identifiera i fält utan föregående arkivutredning. Vid inmätning av befintliga gränsmarkeringar fotograferas dessa för att i efterhand kunna kontrollera att rätt gränsmarkeringar har mätts in. Hur leverans och kontroll av dessa inmätningar för kvalitetshöjning av DRK kan ske diskuteras vidare med Lantmäteriet.

I de fall där fastighetsgränserna inte med lätthet går att återfinna i fält diskuteras den kommande arbetsgången mellan SKS och LST för att fastställa om inmätning av fastighetsgränsen ska avvakta på att en arkivutredning kan genomföras eller om en beställning av fastighetsbestämning ska göras hos Lantmäteriet.

4.2. Samordning mellan Skogsstyrelsen och Lantmäteriet

Som nämndes ovan kan vissa fastighetsgränser vara svåra att identifiera och i de fall fastighetsgränsen inte med säkerhet kan hittas i fält måste Lantmäteriet göra en fastighetsbestämning. Denna beställs av Länsstyrelsens handläggare enligt befintliga rutiner. Det som är nytt och behöver hanteras är hur Skogsstyrelsen ska avgöra att en fastighetsbestämning krävs samt hur samordningen mellan inmätningen av områdesskyddsgränsen sker med Lantmäteriets fastighetsbestämning. Det finns behov av en rutin för detta som bör tas fram i samråd mellan Naturvårdsverket, Länsstyrelserna, Skogsstyrelsen och Lantmäteriet.

Ytterligare ett fall där samordning krävs är där reservatsbildning sker i områden där markåtkomsten skett både med intrångsöverenskommelser (där privata markägare fortsatt äger fastigheten) och genom förvärv där fastighetsbildning krävs för att genomföra köpet. I dessa fall ska både Skogsstyrelsen och Lantmäteriet göra inmätningar som berör reservatsgränsen. Dessa inmätningar måste samordnas och vara samstämmiga inför bildandet av reservatet. Här finns några alternativ på hur arbetsgången bör se ut och en rutin för arbetet bör även här tas fram i samråd mellan Naturvårdsverket, Länsstyrelserna, Skogsstyrelsen och Lantmäteriet.

5. Synpunkter från Länsstyrelserna

5.1. Sammanfattning av länsstyrelsernas synpunkter på pilotprojektet

I samband med pilotprojektets avslutande har utsedda kontaktpersoner på länsstyrelserna getts möjlighet att lämna sina synpunkter på hur pilotprojektet har genomförts och hur inmättningsverksamheten har fungerat. Dessa finns i sin helhet presenterade i bilaga 6. Sammanfattningsvis upplever vi att det finns en stor samstämmighet i de synpunkter som framförs även om förutsättningarna för inmättningsarbetet kan skilja sig mellan de olika delarna av landet.

Positivt

Samtliga länsstyrelser anser att kontakten mellan Skogsstyrelsen och Länsstyrelserna har fungerat bra. Det har varit lätt att få kontakt med de utsedda kontaktpersonerna och informationsutbytet har överlag fungerat väl även om det finns önskemål om vissa ändringar i VIC Natur för att underlätta kommunikation och dokumentdelning. I de fall inmätning har skett tillsammans med länsstyrelserna i fält har jobbet fungerat bra och eventuella missförstånd har kunnat undvikas.

De inledande mötena som hållits i samband med att Skogsstyrelsen påbörjat sitt arbete där genomgång av arbetsrutiner, processer och avgränsningsfrågor tagits upp har varit uppskattade, både av Skogsstyrelsens och av Länsstyrelsens personal. Även Lantmäteriets medverkan vid vissa möten har varit bra för att få en inblick i hur arbetet bedrivits tidigare och för att skapa en förståelse för historiken och arbetet med fastighetsgränser.

De dokument som har levererats i samband med slutförda inmätningar bedöms vara tillfredställande och kan förhoppningsvis utgöra en bra grund för det arbete som ska göras i samband med den slutliga utmärkningen av reservatsgränsen.

Negativt

Pilotprojektet syfte har bland annat varit att testa inmätning i fält och målsättningen har därmed inte varit att slutföra så många uppdrag som möjligt. Givet detta hade det dock varit önskvärt om flera objekt hade kunnat mätas in och helt slutföras under pilotprojektets gång. Särskilt med tanke på att detta hade givit ett bättre underlag för utvärdering av hur inmätningen fungerat under pilotprojektet. Även Skogsstyrelsens kapacitet att genomföra inmätning

vintertid i norra Sverige har upplevts som osäkert i samband med pilotprojektets genomförande.

Det största orosmomentet som länsstyrelsen uppmärksammat är problematiken kring hantering av reservatsgränser som sammanfaller med fastighetsgränser. Detta har tagits upp tidigare i denna slutrapport men tydliggör vikten av att denna fråga kan lösas på ett rättssäkert och effektivt sätt för att inmättningsarbetet och den följande reservatsbildningen ska kunna genomföras utan dröjsmål.

6. Ekonomi

6.1. Skogsstyrelsens ekonomiska förutsättningar

Verksamheten med inmätning av gränser för områdesskydd sker inom ramarna för Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet och för att kunna analysera de ekonomiska konsekvenserna när Skogsstyrelsen tar över inmättningsverksamheten måste Skogsstyrelsens förutsättningar för uppdragsverksamheten först beskrivas.

Grunden för Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet beskrivs i regeringens förordning med instruktion för Skogsstyrelsen (2009:1393). I instruktionen 7 § och 8 § framgår det att Skogsstyrelsen får bedriva uppdragsverksamhet om det bidrar till att uppnå de beslutade målen för skogspolitiken eller mål inom andra politikområden samt att man inom ramen för full kostnadstäckning, får bedriva sådan tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde

Gällande Skogsstyrelsens taxor för uppdragsverksamheten utgår de från Avgiftsförordningen och Ekonomistyrningsverkets allmänna råd enligt följande:

- Avgiftsförordningen 5§:
Avgiftsnivån beräknas så att den helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning).
- Ekonomistyrningsverkets allmänna råd 5 §, andra stycket:
För att uppnå full kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet ska myndigheten beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader.

6.2. Ekonomiska slutsatser

Utifrån principen om full kostnadstäckning för Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet har kostnaderna inom pilotprojektet fördelats mellan Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket enligt följande. Genomförande, inklusive samtliga omkostnader kopplat till detta, och kompetensutveckling gällande utförande av inmättningsverksamheten har bekostats av Naturvårdsverket. Skogsstyrelsen har själva bekostat kompetensutveckling gällande

inmätningsteknik och handhavande av den tekniska utrustningen samt viss del av framställning av rutiner och vägledning.

Utifrån resultatet och den verksamhet som bedrivits inom ramen för pilotprojektet är det svårt att dra några långtgående slutsatser för vilka ekonomiska konsekvenser bytet av leverantör från Lantmäteriet till Skogsstyrelsen kommer att medföra. Detta då pilotprojektet framförallt varit inriktat på att organisera verksamheten, ta fram arbetsrutiner och testa inmätning utrustning vilket inte speglar hur verksamheten kommer se ut när den bedrivs löpande. Ett annat syfte med pilotprojektet har varit att ge underlag till Skogsstyrelsen för att kunna prissätta de tjänster de tillhandahåller enligt deras instruktion om kostnadsteckning ovan. I detta arbete bedömer vi att pilotprojektet fyllt sin funktion och underlag för detta har kunnat tas fram av Skogsstyrelsen.

Vi kan konstatera att Lantmäteriets och Skogsstyrelsens prissättning för de tjänster de tillhandahåller till stora delar överensstämmer. Samtidigt får man ha i åtanke att Lantmäteriets förutsättningar och kompetens för att utföra arbetet har varit bättre vilket medför krav på att Skogsstyrelsens organisation och arbetssätt är effektiva och ändamålsenliga för att vi långsiktigt ska kunna uppnå samma kostnadseffektivitet.

Inledningsvis, under en inskolningsfas, ser vi risken att Skogsstyrelsens arbete kommer innebära vissa merkostnader. Framförallt beror detta på att uppdraget i många delar innebär nya arbetsuppgifter för stor del av Skogsstyrelsens personal där alla arbetsrutiner och vägledningar ännu inte är helt klara eller implementerade. På sikt är målsättningen att Skogsstyrelsens arbete ska bli lika, eller mer, kostnadseffektivt som Lantmäteriets arbete då bytet av leverantör har möjliggjort en översyn av arbetssätt, både vad gäller hur vi minimerar risken för dubbelarbete och hur vi säkerställer att vi använder så ändamålsenliga utstakningsmetoder som möjligt.

7. Slutsummering

Efter genomförandet av pilotprojektet bedömer vi att Skogsstyrelsens organisation för att möta Länsstyrelsernas krav har kommit långt men att det fortsatt återstår delar som måste hanteras. Detta avser bland annat att säkra en bemanning som både till antal och kompetens kan möta det stora behov som finns i vissa län. Det fortsatta arbetet omfattar också framtagande av rutiner och arbetssätt för att hanteringen av områdesskyddsgränser som sammanfaller med fastighetsgränser även fortsättningsvis kan ske på ett effektivt och rättssäkert sätt. Att hitta bra samarbetsformer med Lantmäteriet är avgörande, både vad gäller samordning vid fastighetsbestämning och fastighetsbildning och när det gäller leverans av mätdata för kvalitetshöjning av DRK.

Skogsstyrelsen kommer att jobba vidare med kompetensutveckling i samarbete med Naturvårdsverket och Lantmäteriet samt utveckla arbetssätt och nyttjandet av den tekniska utrustningen på ett så optimalt sätt som möjligt.

Gällande de frågeställningar som kunnat lösas inom Skogsstyrelsens egen organisation har arbetet med pilotprojektet varit lyckat och redan innan pilotprojektets avslutande har ytterligare inmättningsresurser utbildats för att kunna komma igång med inmättningsverksamheten i ytterligare fyra län (Skåne, Uppsala, Västmanland och Jämtland). I de län som har ingått i pilotprojektet har inmätningen fortsatt i varierande grad och där är organisationen god för att möta Länsstyrelsernas behov.

8. Bilagor

1. Kontaktpersoner mot Länsstyrelserna/Naturvårdsverket
2. Organisationsbeskrivning Skogsstyrelsen – Inmätning av områdesskydd
3. Administrativ rutin – tidsredovisning och fakturering
4. Arbetsgång Inmätning av områdesskydd - steg för steg
5. Utvärdering fälttest: Inmätning av områdesskyddsgränser – pilotprojekt
6. Länsstyrelsernas synpunkter på pilotprojektet